

Aan

de heer C.J. van Dam Timmers en de heer C.F.A. van den Berg
van fractie CDA

p/a raadsgriffie@dordrecht.nl

Gemeente Dordrecht

Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

T 14078

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

S.A.W. van Oostrom-
van der Meijden

T +31 78 770 3913

E saw.van.oostrom-
vander.meijden@dordrecht.nl

DOSSIER

Afschrift:

- raadsgriffier t.b.v.
raads(commissie)leden

Datum 18 maart 2025

Ons kenmerk 2025-0025996

Betreft Beantwoorden artikel 40-vragen over raadsinformatiebrief sturings-
mogelijkheden jeugdhulp

Geachte heer Van Dam Timmers en heer Van den Berg,

Bij brief van 10 februari 2025, bij ons ingekomen op 12 februari 2025, heeft u op grond van artikel 40 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad namens fractie CDA vragen gesteld over raadsinformatiebrief sturingsmogelijkheden jeugdhulp. Wij beantwoorden uw vragen als volgt.

Vraag 1. ***Werkgebied en verantwoordelijkheid:** Zijn de jeugdzorg organisaties Enver en de William Schrikker Stichting ook actief in Dordrecht? Hoe wordt hun verantwoordelijkheid binnen de regio georganiseerd? Heeft de recente beslissing, om deze organisatie onder verscherpt toezicht te zetten, van de Inspectie Gezondheid en Jeugd consequentie voor de samenwerking met deze organisaties?*

Antwoord Zowel Enver als de William Schrikker Stichting zijn gecontracteerd in de jeugdhulpregio Zuid-Holland Zuid door de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ). Op dit moment zijn 110 Dordtse jongeren in zorg bij Enver en 81 Dordtse jongeren bij de William Schrikker Stichting (op een totaal van 2.378 jongeren met jeugdhulp).

Ernstige incidenten zorgen er altijd voor dat de samenwerking (in meer of mindere mate) onder spanning komt te staan. Het is primair aan de Inspectie Gezondheid en Jeugd (IGJ) om de door hen aangegeven verbeteringen te toetsen.

De SOJ voert reguliere contractgesprekken met alle gecontracteerde jeugdhulpaanbieders. Specifiek voor Enver en de William Schrikker Stichting vinden er daarnaast op bestuurlijk niveau gesprekken plaats. In de reguliere contractgesprekken die de SOJ met beide aanbieders voert, worden de bevindingen van de Inspectie aan de orde gesteld. Dit geldt ook voor contractgesprekken met andere Gecertificeerde Instellingen en pleegouderaanbieders.

Op bovenregionaal niveau (landsdeel Zuidwest) voert de SOJ gesprekken met de andere jeugdhulpregio's over het rapport en de verbeteringen die worden ingezet met/door de William Schrikker Stichting. Wat betreft Enver is er contact met de accounthoudende gemeente Rotterdam.

Datum 18 maart 2025
Ons kenmerk 2025-0025996

Tot slot is er binnen de SOJ een werkgroep geformeerd om te analyseren welke verbeteringen in contractbeheergesprekken en contracten (met alle aanbieders) kunnen worden doorgevoerd naar aanleiding van het rapport van de Inspectie Gezondheid en Jeugd (IGJ).

Vraag 2. ***Voorkomen van bureaucratische afschuiving:*** Hoe kunnen we borgen dat grote zorgorganisaties niet vervallen in bureaucratische logica, waarbij jongeren met een zorgvraag van bureau naar bureau worden geschoven in plaats van daadwerkelijk te worden gehoord?

Antwoord We lezen in uw vraag de aanname dat grote zorgorganisaties makkelijk vervallen in bureaucratische logica en jongeren makkelijk doorschuiven. We willen allereerst benoemen dat de kans hierop wellicht groter is bij grotere organisaties, maar dat dit geenszins een vast gegeven is.

Uw vraag heeft voor een groot deel betrekking op de bedrijfsvoering van zorgorganisaties. Hier hebben we als gemeente nauwelijks invloed op. Om te voorkomen dat jongeren van aanbieder naar aanbieder worden doorgeschoven, is het belangrijk dat een hulpvraag in een vroeg stadium goed getriageerd (=beoordeeld) wordt. Hier hebben we als gemeente een grote rol wanneer een hulpvraag via de gemeentelijke toegang (lees: Dordrecht Sociaal) wordt gesteld. Een goede triage voorkomt dat jongeren van het spreekwoordelijke kastje naar de muur worden gestuurd. Dat geldt ook voor een goede casusregie.

In de vernieuwde inkoopcontracten zijn we voornemens om binnen de huidige segmenten 1 en 5 (hoogspecialistische behandeling en crisis) een eis op te nemen voor het bieden van onvoorwaardelijke zorg. Dit betekent dat aanbieders in deze segmenten samen moeten werken en te allen tijde hulp moeten bieden aan een jongere die zij in zorg hebben.

Vraag 3. ***De menselijke maat in grootschaligheid:*** Hoe zorgen we ervoor dat in grotere organisaties de menselijke maat behouden blijft, zodat gezinnen en kinderen niet verdwalen in een systeem van protocollen en loketten?

Antwoord We verwijzen u voor de beantwoording van deze vraag naar ons op antwoord op vraag 2. Waarbij we willen benadrukken dat professionals werkzaam in de jeugdzorg SKJ-geregistreerd zijn en de opdracht hebben om vraaggericht te werken vanuit het gezichtspunt van een jongere (en zijn of haar gezin). Op casusniveau is een goede relatie tussen hulpverlener en hulpvrager van essentieel belang.

Vraag 4. ***Verantwoordelijkheid en transparantie:*** Wat zijn de concrete mechanismen om grote zorgaanbieders verantwoordelijk te houden voor de kwaliteit van zorg? Hoe wordt voorkomen dat falen pas zichtbaar wordt na inspectierapporten of incidenten?

Antwoord In de contracten met jeugdhulpaanbieders zijn geschiktheidseisen vastgelegd waar aanbieders aan moeten voldoen. Door middel van het ophalen van clientervaringen, contractuele besprekingen met aanbieders en constante afstemming met het sociaal wijkteam over de voortgang van jongeren, houden we grip op de kwaliteit en beheersbaarheid van

Datum 18 maart 2025
Ons kenmerk 2025-0025996

de geleverde zorg. Medio 2025 zal de SOJ ook starten met rechtmatigheidsonderzoeken, waar verbeterpunten uit naar voren zullen komen.

Er zijn de nodige protocollen en gedragsregels waar aanbieders en hun jeugdprofessionals zich aan te houden hebben. Organisaties dienen in de dagelijkse werkzaamheden van hun medewerkers erop toe te zien dat zij zich daar aan houden. Middelen om hierop toe te zien zijn bijvoorbeeld intervisie, casusbesprekingen en teamoverleg. Echter, werken in het sociaal domein blijft mensenwerk. Een sluitend systeem zal er nooit zijn.

Vraag 5. ***Leren van fouten:** Gezien de tekortkomingen die recent aan het licht zijn gekomen, welke lessen worden hieruit getrokken bij de keuze om met grotere aanbieders te werken?*

Antwoord We gaan er vanuit dat u verwijst naar de tekortkomingen die aan het licht zijn gekomen door het onderzoek van de IGJ inzake het Vlaardingse pleeggezin. We willen hierbij allereerst opmerken dat tekortkomingen, in het algemeen, niet enkel bij groter aanbieders voorkomen. De IGJ constateert ook bij kleinere aanbieders geregeld tekortkomingen. Het vraagstuk nemen we mee in de vernieuwde inkoop per 1 januari 2026. Bij grotere aanbieders is er meer kostenefficiëntie mogelijk. De kwaliteit zal echter geborgd moeten blijven. Dit is een constante afweging van de te nemen beleidskeuzes. De uitgangspunten richting 2026 zijn hier (nog) niet op aangepast.

Vraag 6. ***Beperken aanbieders:** Huisartsen en gecertificeerde instellingen zijn wettelijke verwijzers. Welke reacties zijn er vanuit het werkveld ontvangen nadat deze geconsulteerd zijn over het voornemen de toegang te verminderen?*

Antwoord Met het regionale verbeterprogramma Beschikbare en Betaalbare Hulp werken we aan minder verwijzingen naar specialistische hulp en vernieuwde inkoopcontracten per 1 januari 2026. Minder verwijzingen naar de specialistische hulp betekent een gerichtere toegang (ook naar algemene voorzieningen) en niet per se een kleinere toegang. Binnen het verbeterprogramma worden momenteel de gesprekken opgestart met jeugdhulpaanbieders en verwijzers.

De SOJ voert reguliere contractbeheergesprekken met Gecertificeerde Instellingen (GI's). Ook wij, als gemeente, hebben contact met de GI's. In de contractbeheergesprekken komt onder andere de toegangstaak van de GI's ter sprake. Zij zijn zich bewust van hun wettelijke rol en van het feit dat het huidige jeugdhulplandschap niet houdbaar is. GI's merken dit vooral aan hun caseload.

Met huisartsen hebben we contact op het niveau van de koepelorganisatie Drechtdokters en minder op individueel niveau. Met Drechtdokters hebben we samenwerkingsafspraken gemaakt, waaronder de inzet van praktijkondersteuners Jeugd-GGZ bij ruim 30 Dordtse huisartsen momenteel. Deze inzet is onder andere bedoeld om de verwijzingen naar specialistische hulp te verminderen.

Datum 18 maart 2025
Ons kenmerk 2025-0025996

Vraag 7. ***Cultuur sensitief werken:*** Graag uitleg over de invulling van "cultuur sensitief werken"? Wat is precies de consequenties als een bepaalde organisatie volgens de dienst Gezondheid en Jeugd of Dordt Sociaal niet voldoende "cultuur sensitief" werkt? Welke huidige aanbieders kunnen als gevolg van deze werkwijze volgens niet meer gecontracteerd worden?

Antwoord Een van de [zes kernwaarden](#) in het regionale inkoopkader is dienstbaar vakmanschap. Dienstbaar wordt vertaald naar verschillende onderdelen, waaronder cultuursensitiviteit. Deze kernwaarde is van toepassing op alle aanbieders. De zes kernwaarden zijn een standaardonderdeel van de contractbeheergesprekken. Indien er onvoldoende gehoor aan wordt gegeven, wordt er een verbeterplan met de aanbieder vastgesteld.

In het kader van jeugdhulp betekent dienstbaar vakmanschap dat een professional dienstbaar is aan het met de jongere (en zijn/haar gezin) opgestelde perspectiefplan. Dienstbaar aan de jongere en het gezin betekent per definitie rekening houden met (cultuur)specifieke kenmerken van de jongere en het gezin. Met andere woorden: rekening houden met en aansluiten bij de leefwereld van de jongere en het gezin.

De SOJ heeft geen signalen ontvangen dat er momenteel jeugdhulpaanbieders zijn welke op dit specifieke onderdeel niet voldoen. Er zijn dus geen huidige aanbieders die per 1 januari 2026 niet meer gecontracteerd zullen worden vanwege niet cultuursensitief werken. Daar waar de SOJ deze signalen in het verleden heeft ontvangen, zijn deze in de contractbeheergesprekken met de betreffende aanbieders aangekaart, opgepakt en verbeterd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

P.A.C.M. van der Velden
burgemeester